

Handläggare
Maria Bye
Carolina Bjurling
Telefon: 08-508 29 732

Till
Kommunstyrelsen

Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.

Initiativärende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.* antas enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
2. Samtliga nämnder ska fastställa egna lokala anvisningar som säkerställer efterlevnad av riktlinjerna.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas för egen del att anta samt att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.* enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.
4. Stockholms Stadshus AB ska för egen del fastställa en egen lokal anvisning som säkerställer efterlevnad av riktlinjerna samt att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att göra det samma.
5. *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.* enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande börjar gälla från beslutsdatum och ersätter styrdokumentet ”Riktlinjer om mutor och representation, reviderade 2015” (dnr 160-1416/2015) som därmed upphör att gälla.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

Stadsdirektören ges i uppdrag att fastställa lokal anvisning för att säkerställa efterlevnad av *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.* enligt bilaga 1 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret inledde under år 2023 en översyn av styrdokumentet ”Riktlinjer om mutor och representation”, med anledning av synpunkter och frågor som inkommit från förvaltningar och bolag inom staden.

Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m. föreslås ersätta stadens nuvaranderiktlinjer. De reviderade riktlinjerna föreslås gälla samtliga nämnder och bolag i staden och återfinns i bilaga 1 till detta tjänsteutlåtande. Utgångspunkten vid revideringen av riktlinjerna har varit att tydliggöra stadens förhållningssätt. Nya avsnitt om bisysslor respektive stadens visselblåsarfunktion har lagts till. Därutöver har det skett revideringar i disposition och struktur för att underlätta läsningen av riktlinjerna. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser föreslås att, inom ramarna för riktlinjernas bestämmelser, fastställa egna lokala anvisningar för sina respektive verksamhetsområden.

Bakgrund

”Riktlinjer om mutor och representation” togs ursprungligen fram år 2009. Riktlinjerna har därefter reviderats vid två tillfällen, i september 2012 och december 2015.

Stadsledningskontorets juridiska avdelning inledde under år 2023 en översyn och uppdatering av nuvarande riktlinjer. Översynen för-
anleddes bland annat av synpunkter och frågor som inkommit från förvaltningar och bolag inom staden. Av kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024 framgår att riktlinjerna ska revideras och att stöd för nämnders och bolagsstyrelser implementering tas fram.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av juridiska avdelningen i samråd med övriga avdelningar på stadsledningskontoret.

Ärendet

Översynen har lett till en omarbetning snarare än en uppdatering av befintliga riktlinjer. För att åskådliggöra skillnaderna och underlätta jämförelser har därför såväl förslaget till reviderade *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.*, bilaga 1, som befintliga ”Riktlinjer om mutor och representation” (dnr 160-1416/2015), bilaga 2, bilagts.

Förändringarna är i huvudsak följande:

- Förändrad disposition och struktur i dokumentet, i syfte att uppnå ökad läsbarhet och tydlighet kring stadens förhållningssätt/styrning.
- Förändringar i Inledningen (1). Under rubriken *Tillämpning* förtydligas bland annat varje medarbetares ansvar att sätta sig in i och följa riktlinjerna. Där framgår även att varje nämnd och bolagsstyrelse ska ta fram och fastställa egna lo-

kala anvisningar för att säkerställa att riktlinjerna efterlevs. Vidare lyfts kopplingen till nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete med intern kontroll fram.

- Uppdateringar, förtydliganden och språkliga justeringar har även gjorts i avsnitten Representation (2), Mutor (3) samt Jäv (4).
- Ett nytt avsnitt Bisysslor (5) har lagts till, då det angränsar till området jäv och bland annat kan utgöra grund för intressekonflikter.
- Ett nytt avsnitt med information om stadens visselblåsarfunktion (6) har tillkommit, eftersom funktionen inrättades under sommaren 2022 omnämns den inte i befintliga riktlinjer från år 2015.
- Slutligen har ytterligare ett avsnitt ”Vid misstanke om brott och allvarliga oegentligheter” (7) tillkommit. Där förtydligas bland annat att det är respektive förvaltning/bolags ansvar att vidta åtgärder, såsom polisanmälan och/eller arbetsrättsliga åtgärder.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

En förutsättning för att Stockholms stad ska åtnjuta stockholmarnas förtroende är att alla verksamma i staden utför sina respektive uppgifter med omdöme och att gällande lagar och regler efterlevs. Alla offentliganställda ska vara sakliga och opartiska i sin tjänsteutövning och undvika förtroendskadligt beteende.

Stadsledningskontorets förslag till reviderade *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.* syftar till att hjälpa medarbetare och förtroendevalda i staden att agera på ett sådant sätt att vi inte låter oss påverkas av ovidkommande intressen eller hänsyn i vårt arbete, och att vi inte heller ska kunna misstänkas för att göra det.

Korruption är inget enhetligt definierat begrepp. Det blir ofta använt som en samlingsbeteckning för ageranden som medför att beslut och handlingsprocesser påverkas på ett otillbörligt sätt. En vanligt förekommande definition är att någon nyttjar sin ställning för att gynna sig själv eller annan. Sådana beteenden kan utgöra brott av olika slag.

Det kan konstateras att mutor, jäv och annan otillåten påverkan till stor del regleras i förvaltningslag, kommunallag och brottsbalken. Stadsledningskontoret anser att stadens inställning bör vara att all form av korruption i vid mening – alltså även olämpliga beteenden

som kanske inte är tillräckligt allvarliga för att vara olagliga – ska motverkas och undvikas.

Riktlinjerna är framtagna för att minimera risken för korruption i stadens verksamhet. Styrdokumentet ska utgöra ett stöd i arbetet och i relationen till andra som vi som medarbetare kommer i kontakt med i tjänsten. Riktlinjerna syftar till att skapa förutsättningar för ansvarsfulla personliga överväganden och beslut så att förtroendeskadliga beteenden och korruption inte uppstår. Därför innehåller riktlinjerna inte bara regler för hur vi ska förhålla oss till externa parter utan även regler om intern representation och bisyssla.

Riktlinjerna föreslås gälla alla förtroendevalda och anställda i staden och dess bolag. Även inhyrd personal och andra uppdragstagare som kan jämföras med anställda i stadens nämnder och bolag omfattas av riktlinjerna. Samtliga nämnda personkategorier kallas gemensamt för medarbetare, och är det ”vi” som åsyftas när den beteckningen används.

Varje medarbetare har ett personligt ansvar att sätta sig in i och följa riktlinjerna. Stadsledningskontoret vill samtidigt betona att nämnder och bolagsstyrelser har ett ansvar att göra det lätt för medarbetarna att göra rätt.

Riktlinjer anger endast ramarna, därför är det avgörande att respektive nämnd och bolagsstyrelse bryter ned riktlinjerna för att fånga in de situationer som är vanligt förekommande i deras respektive verksamheter. Det behöver även finnas ett utrymme för lokala anpassningar utifrån respektive nämnds och bolags förutsättningar och särskilda riskområden. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser föreslås därför att inom ramen för riktlinjerna fastställa egna lokala anvisningar som säkerställer efterlevnad av styrdokumentet.

I ärendet föreslås att kommunstyrelsen för egen del ger stadsdirektören i uppdrag att fastställa en lokal anvisning för att säkerställa efterlevnad av *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.*

I övrigt avser stadsledningskontoret att ta fram stödmaterial för att underlätta implementeringen av riktlinjerna för nämnderna och bolagen i staden.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Sidrah Schaidler
Stadsjurist

Bilagor

1. Förslag till *Riktlinjer om representation, mutor och jäv m.m.*
2. ”Riktlinjer om mutor och representation (reviderade år 2015)” dnr 160-1416/2015

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdirektör	2024-12-05
Sidrah Schaider, Stadsjurist	2024-12-04